

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Тарас ПШЕНИЧНИЙ
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОВА ФАХУ (АНГЛІЙСЬКА)

для студентів третього року навчання

галузь знань *03 гуманітарні науки*
спеціальність *032 історія та археологія*
освітній рівень *перший (бакалаврський)*
освітня програма *Історія України та культурна антропологія*
(з поглибленим вивченням іноземних мов)
вид дисципліни *обов'язкова*

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022-2023
Семестр V-VI
Кількість кредитів ECTS 8
Мова викладання, навчання та оцінювання *англійська, українська*
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: к.філол.н., доц. Сидоренко О.А., к.п.н. доц. Токменко О.П.

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» 20_ р.

на 20_/20_ н.р. _____ (_____) «_» 20_ р.

КИЇВ - 2022

Розробники: к.філол. н., доц. Лабенко О.В., асист. Андросюк Г. Л.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри
Іноземних мов історичного та філософського
факультетів

 доц. Вікторія ШАБУНІНА
Протокол № 1 від «29» 08 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту філології

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Оксана ЗУБАНЬ

29 серпня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 2 від 29 серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Наталія ТЕРЕС

29 серпня 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни «Мова фаху (англійська)» полягає в навчанні студентів активно використовувати іноземну мову, яка реалізується через вміння адекватно наміру і ситуації спілкування виражати власні думки іноземною мовою, а також розуміти думки інших людей, виражені цією мовою.

Кінцевою метою навчання на третьому році навчання є підготовка студентів до успішного складання іспиту, що передбачає удосконалення вміння іншомовної комунікації, умінь читання і безперекладного розуміння оригінальної науково-популярної і професійно-орієнтованої літератури, формування належного рівня професійної іншомовної компетентності студентів, що дозволить поєднати спеціальні знання та іншомовні навички й вміння у сфері академічних (наукових) і професійних інтересів, формування навичок і розвиток вмінь професійного іншомовного усного та писемного мовлення; поглиблення знань про світ виучуваної іноземної мови; підвищення ефективності міжкультурної комунікації у професійній сфері.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни. Успішне опанування курсів «Іноземна мова; базовий курс». «Іноземна мова; нормативний курс» за перший та другий роки навчання.

1. Знати основні часові форми, граматичні конструкції іноземної мови, мати достатній словниковий запас;

2. Вміти висловлювати свої думки під час іншомовного усного/писемного мовлення.

Дисципліна є нормативною.

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Мова фаху (англійська)» для студентів ОС «Бакалавр» третього року навчання *ОП Історія України та культурна антропологія* викладається в V та VI семестрах III курсу в **обсязі – 240 год. (8 кредитів ECTS)** зокрема: *практичні – 120 год, самостійна робота – 120 год.* У курсі передбачено **4 змістових модулів та 4 модульних контрольних робіт.** Завершується дисципліна в VI семестрі – *іспитом.*

4. Завдання дисципліни «Мова фаху (англійська)» можна сформулювати так:

- переорієнтувати студентів у психологічному плані на сприйняття ІМ як зовнішнього джерела фахової інформації й засобу комунікації за фаховою тематикою;
- підготувати студентів до природної комунікації в усній і письмовій формах;
- навчити студентів вбачати в англійській мові засіб одержання, розширення і поглиблення системних фахових знань, а також засіб самостійного підвищення своєї професійної кваліфікації;
- розкрити перед студентами потенціал англійської мови як можливості розширення власних мовних, мовленнєвих, лінгвосоціокультурних та інших компетенцій зі спеціальності.

5. Результати навчання за дисципліною

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці	
Код	Результат навчання				
1	1.1	знати основні принципи мовної норми та дотримуватися їх при застосуванні іноземної мови у різних функціональних стилях усного й писемного мовлення;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	8 %
	1.2	знати ключові поняття іноземної мови та володіти ними у рамках наукового й професійного спілкування;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	8 %
	1.3	знати стилістичні особливості професійно орієнтованих текстів;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	8 %

	1.4	<i>знати</i> основи писемного спілкування;	Практичне заняття	Підсумковий тест	8 %
	1.5	<i>знати</i> основні принципи лексико-граматичних трансформацій при роботі з професійно орієнтованими текстами та науковими статтями;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	8 %
2	2.1	<i>вміти</i> самостійно працювати з першоджерелами та автентичними статтями професійно орієнтованого характеру;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	5 %
	2.2	<i>вміти</i> вести бесіду з активним використанням ключових тематичних лексичних одиниць;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	5 %
	2.3	<i>вміти</i> спілкуватися у письмовій та усній формі;	Практичне заняття	Есе	10 %
	2.4	<i>вміти</i> організувати й провести презентацію, ділову зустріч, дискусію, перемовини тощо.	Практичне заняття	Презентація	10 %
3	3.1	під час аудіювання <i>розуміти</i> на слух іншомовне мовлення в його нормативному й діалектному варіантах; у природному й прискореному темпі, сприймати тексти різних жанрів (інтерв'ю, телефонна розмова, доповідь, презентація, дискусія тощо). При цьому, тексти для аудіювання можуть містити 2% незнайомих слів, про значення яких студент може здогадатися з контексту, і 4% нових слів, значення яких невідоме, але це не впливає на загальне розуміння того, що сприймається на слух;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	5 %
	3.2	під час читання <i>розуміти</i> без використання словника основний зміст автентичних наукових та професійно орієнтованих текстів різних жанрів та стилів. При цьому, тексти для читання можуть містити до 4% незнайомих слів, про значення яких студент може здогадатися з контексту;	Практичне заняття	Робота на занятті / короткий тест	5 %
	3.3	під час говоріння <i>вміти будувати</i> тривале спонтанне монологічне висловлювання, брати участь у непередбаченому діалозі/полілозі для реалізації мовленнєвих інтенцій (інформувати, аргументувати власну позицію, критикувати позицію опонента, полемізувати, конкретизувати, порівнювати, висловлювати згоду/заперечення; наполягати тощо); робити підготовлені повідомлення на запропоновану тему у формі доповіді, що містить власну аргументацію; брати участь у дискусіях, що вимагають попереднього добору й обробки фактів;	Практичне заняття	Презентація	10 %
	3.4	під час письма <i>вміти</i> композиційно укладати й оформляти наукові й професійно орієнтовані тексти різних жанрів та стилів (анкети, листи, резюме, заяви, рецензії, конспекти, реферати, доповіді, есе тощо).	Практичне заняття	Підсумковий тест	10 %
Усього					100 %

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання (код)												
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4
ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.	+	+	+		+	+	+				+	+	+

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.	+	+	+		+	+					+	+	+
ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.					+			+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля і є сумою балів з кожного.

Семестрове оцінювання: I семестр

- 1) Робота на уроці (виконання завдань на говоріння, читання, письмо, аудіювання) – 32 бали / 16 балів у кожному модулі
- 2) Написання коротких лексико-граматичних тестів – 8 балів / 4 бали у кожному модулі
- 3) Написання есе (2 на модуль) – 8 балів / 4 бали на модуль
- 4) Презентація (1 на модуль) – 8 балів / 4 бали на модуль
- 5) Підсумкові письмові тести (2 на модуль) – 16 балів / 8 балів на модуль
- 6) Завдання у робочому зошиті (6 розділів на модуль) – 8 балів / 4 бали на модуль

Оцінювання за формами контролю у першому семестрі:

Вид діяльності (за модуль)	Кількість балів	
	min	max
Участь у заняттях (РН. 1.1 - 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.4)	10	16
Лексико-граматичні тести (РН. 1.1, 1.4)	2	4
Есе (РН. 1.3, 2.4, 3.4)	2	4
Презентація мовних тем (РН. 1.1 - 1.4, 2.1-2.3, 3.3)	2	4
Підсумкові письмові тести (РН 1.1-1.4, 2.1-2.4, 3.1-3.4)	6	8
Завдання у робочому зошиті (РН.1.4, 2.2, 3.2)	2	4
Усього	24	40

Семестрову оцінку формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем дисципліни та виконання самостійних завдань, написання двох модульних тестів, 4 есе, підготовки двох презентацій. Максимальна кількість балів, які можна отримати протягом семестру, - 60. Бали, отримані студентом протягом I семестру, складають 60% підсумкової оцінки з дисципліни за перший семестр.

Семестрове оцінювання: II семестр

- 1) Робота на уроці (виконання завдань на говоріння, читання, письмо, аудіювання) – 24 бали / 12 балів у кожному модулі
- 2) Написання коротких лексико-граматичних тестів – 6 балів / 3 бали у кожному модулі
- 3) Написання есе (2 на модуль) – 6 балів / 3 бали на модуль
- 4) Презентація (1 на модуль) – 6 балів / 3 бали на модуль
- 5) Підсумкові письмові тести (2 на модуль) – 12 балів / 6 балів на модуль
- 6) Завдання у робочому зошиті (6 розділів на модуль) – 6 балів / 3 бали на модуль

Оцінювання за формами контролю у другому семестрі:

Вид діяльності (за модуль)	Кількість балів	
	min	max
Участь у заняттях (РН. 1.1 - 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.4)	7	12
Лексико-граматичні тести (РН. 1.1, 1.4)	2	3
Есе (РН. 1.3, 2.4, 3.4)	2	3
Презентація мовних тем (РН. 1.1 - 1.4, 2.1-2.3, 3.3)	2	3
Підсумкові письмові тести (РН 1.1-1.4, 2.1-2.4, 3.1-3.4)	3	6
Завдання у робочому зошиті (РН.1.4, 2.2, 3.2)	2	3
Усього	18	30

Семестрову оцінку формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем дисципліни та виконання самостійних завдань, написання двох модульних тестів, 4 есе, підготовки двох презентацій. Максимальна кількість балів, які можна отримати протягом семестру, - 60. Бали, отримані студентом протягом II семестру, складають 60% підсумкової оцінки з дисципліни.

Підсумкове оцінювання у I семестрі (у формі заліку)

Підсумковий контроль виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і усної співбесіди з викладачем на заліку.

Підсумкове оцінювання у II семестрі (у формі письмового і усного іспиту)

Максимальна кількість балів за виконання екзаменаційних завдань – 40. Іспит складається з двох частин: 1) виконання завдань комплексного тесту (20 балів); 2) співбесіда (20 балів).

7.2. Організація оцінювання студентів. Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за кредитно-модульною системою.

Оцінювання поточної роботи студента відбувається за десятибальною системою, за такою схемою:

*Аудиторна робота студента/
Самостійна робота студента/
Модульна контрольна робота:*

Національна 4-бальна система	10-бальною системою
Відмінно	9-10
Добре	8
Задовільно	6-7
Незадовільно	4-5
Не виконав жодного завдання	0
Відвідав заняття, але не працював	1
Не відвідав заняття	0

Підсумкова оцінка за кожний змістовий модуль є середнім зваженим оцінок за аудиторну, самостійну і контрольну роботу, складає 40% результуючої суми балів за семестр і становить максимум 40 балів. Результуюча підсумкова сума балів за перший

семестр розраховується як *проста накопичувальна* підсумкових балів за 2 змістові модулі та залік, який оцінюється максимум у 20 балів, і становить максимум 100 балів:

	I семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ 1	ЗМ 2	Залік	
Максимальна кількість балів	40	40	20	100 (40+40+20)

Студентам, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум – 40 балів* – для допуску до заліку обов’язково *необхідно скласти матеріал за темами, за якими виникла академічна заборгованість, написати модульну контрольну роботу, яка компелюється з двох модульних контрольних робіт, які виконували студенти в першій і другій половині семестру*. Рекомендований мінімум для допуску до заліку – **48 балів**.

У випадку відсутності студента на заняттях із поважних причин ліквідація академічної заборгованості здійснюється у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 31 жовтня 2010 року.

При простому розрахунку отримаємо:

	I семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ 1	ЗМ 2	Залік	
Мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

Шкала відповідності оцінок (за умов заліку)

Зараховано/Pass	60-100
Не зараховано/Fail	0-59

Оскільки робота студента під час заліку оцінюється **максимум у 100 балів**, але становить 20% підсумкової результуючої суми балів за семестр і в залікову відомість вноситься оцінка за **20-бальною системою** (результат заліку), викладач за допомогою таблиці, що подається в Додатку Б, переводить оцінки із **стобальної системи в двадцятибальну і вносить цю оцінку у відомість**.

Підсумкова оцінка за кожний змістовий модуль у другому семестрі є **середнім зваженим оцінок за аудиторну, самостійну і контрольну роботу, складає 30% результуючої суми балів за семестр і становить максимум 30 балів**. Результуюча підсумкова сума балів за другий семестр розраховується як *проста накопичувальна* підсумкових балів за 2 змістові модулі та екзамен, який оцінюється максимум у 40 балів, і становить максимум 100 балів:

	II семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ 3	ЗМ 4	Іспит	
Максимальна кількість балів	30	30	40	100 (30+30+40)

Студентам, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 балів* – для допуску до іспиту обов'язково *необхідно скласти матеріал за темами, за якими виникла академічна заборгованість, написати модульну контрольну роботу, яка компелюється з двох модульних контрольних робіт, які виконували студенти в першій і другій половині семестру*. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – **36 балів**.

У випадку відсутності студента на заняттях із поважних причин ліквідація академічної заборгованості здійснюється у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 31 жовтня 2010 року.

При простому розрахунку отримаємо:

	II семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ 3	ЗМ 4	Іспит	
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Шкала відповідності оцінок (за умов іспиту)

Відмінно/Excellent	90-100
Добре/Good	75-89
Задовільно/Satisfactory	60-74
Незадовільно/Fail	0-59

Оскільки робота студента під час іспиту оцінюється **максимум у 100 балів**, але становить 40% підсумкової результуючої суми балів за семестр і в залікову відомість вноситься оцінка за **40-бальною системою** (результат іспиту), викладач переводить оцінки із **стобальної системи в сорокабальну і вносить цю оцінку у відомість**.

8. Структура навчальної дисципліни
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Практичні заняття	С/Р
5 семестр <i>Змістовий модуль 1</i>			
1	Introduction: Quick Diagnostic Written Placement Test//Speaking Placement Test// Вступне заняття. Ознайомлення зі структурою курсу. Пояснення щодо вимог курсу та оцінювання самостійної роботи і роботи на заняттях.	2	-
2	Feudal Fragmentation Consolidation of Tense forms. Active Voice.	2	4
3	Volodymyr Monomakh. Mstyslav the Great Topical Vocabulary: pronunciation of terms and names.	4	4
4	The Language of Kyivan Rus' Слова та вирази по темі: древні цивілізації. Grammar in context.	4	4
5	Review: presentations about Great Princes of Kyivan Rus'. Group discussions.	2	2
6	Fighting the Mongols Consolidation of Tense forms. Passive Voice.	4	4
7	The Duchy of Lithuania, Ruthenia and Samogitia Topical Vocabulary: pronunciation of terms and names.	4	4
8	The Principality of Galicia-Volynia Grammar in context.	4	4
9	Under Polish and Lithuanian Rule Summarizing of the information learnt. Writing: a summary/ an essay (structure, linkers; practice)	4	4
10	The Decline of Lithuania Summarizing of the information learnt. Writing: a summary/ an essay (structure, linkers; practice)	4	4
11	Revision/Wordlist Critical thinking and Writing tasks/ Use of English.	2	4
12	<i>Модульна контрольна робота 1 (Test) Контроль лексичних навичок та вміння усного мовлення у межах фахової ситуації.</i>	2	-
<i>Змістовий модуль 2</i>			
13	The Crimean Khanate Sequence of Tenses.	2	2
14	The Cossaks Summarizing of the information learnt. Writing: a summary/ an essay (structure, linkers; practice)	4	4
15	The Zaporozhian Cich. Reported Speech.	4	4
16	Campaigns against Moldova, Turkey and the Crimea Reported Questions	4	4
17	Campaigns against Muskovy Topical Vocabulary: pronunciation of terms and names.	4	4
18	Revision/Wordlist Critical thinking and Writing tasks/ Use of English.	2	4
19	<i>Модульна контрольна робота 2 (Test) Контроль лексичних навичок та вміння усного мовлення у межах фахової ситуації.</i>	2	-

	Всього за 5 семестр	60	60
6 семестр Змістовий модуль 3			
21	Bohdan Khmelnytskyi Non-finite Forms of the Verb : Infinitive, Gerund, Participles	2	2
22	The Liberation War of 1648-1657. Grammar in Context.	4	4
23	The Pereiaslav Treaty. Word building.	2	2
24	The Ruin and the Hetmanate Infinitive Complexes.	4	4
25	The Partition of Ukraine. Gerundial Complexes.	4	4
26	Petro Doroshenko.Ivan Sirko Grammar in Context.	2	2
27	The Restoration of Right Bank Ukraine Participle I/Participle II (Complexes)	4	4
28	Ivan Mazepa Writing an opinion essay.	2	2
29	Revision/Wordlist Critical thinking and Writing tasks/ Use of English.	2	2
30	<i>Модульна контрольна робота 3 (Test) Контроль лексичних навичок та вміння усного мовлення у межах фахової ситуації.</i>	2	-
Змістовий модуль 4			
31	Social Changes in the Hatmanate. The Conditionals.	2	4
32	Skovoroda. Mixed Conditionals. Grammar in Context.	2	2
33	Russian and Austrian Imperial Rule in Ukraine. Лексика по темі. Word formation patterns.	4	4
34	The Growth of National Consciousness. Вираження жалю. <i>'I wish/If only'</i> for Regrets.	4	4
35	The Awakening of Greater Ukraine	2	4
36	Taras Shevchenko. Conditionals review.	2	2
37	The Destruction of Ukrainian Identity. Group Projects.	4	4
38	The First World War. Summarizing of the information learnt. Writing: a summary/ an essay (structure, linkers; practice)	4	4
39	Revision/Wordlist Critical thinking and Writing tasks/ Use of English.	2	2
40	<i>Модульна контрольна робота 4 (Test) Контроль лексичних навичок та вміння усного мовлення у межах фахової ситуації.</i>	2	-
	Іспит	4	-
	Всього за 6 семестр	60	60
	ВСЬОГО	120	120

Загальний обсяг **240 год.**, в тому числі:

Практичних занять – **120 год.**

Самостійна робота – **120 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. L. G. Alexander. English Grammar Practice for intermediate students. - Longman, 2006.
2. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway 4. - Express Publishing, 2007.
3. Mark Foley, Daniel Hall. My Grammar Lab Advanced C1/C2. - Pearson Education Limited, 2012.
4. Oleksandr Palii. A History of Ukraine. A Short Course. - К., 2022. – 464 p.
5. Orest Subtelny. Ukraine. A History. Second Edition, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, London, 1994.
6. Raymond Murphy. “English Grammar In Use”. – Cambridge University Press, 2002.
7. Virginia Evans. FCE Use of English 2, Student’s Book. - Express Publishing, 2015.
8. McDougal Littell. World History. Patterns of Interaction - Mc Dougal Littell, a division of Houghton Mifflin Company, the USA, 2009.
9. Pamela Marquez. World civilizations. The global experience. – Pearson, Longman, 2007.
10. Алексеєва А.Л., Лабенко О.В. Підручник з англійської мови для студентів-істориків (для I-IV курсів) (затверджено Міністерством освіти і науки України) 2-е видання (виправлене та доповнене). – Київ: ВПЦ “Київський університет”, 2011.
11. Алексеєва А.Л., Лабенко О.В. Навчальні завдання з англійської мови для студентів I курсу історичного факультету “Glimpses of the history of Ukraine”. – Київ, 2008.

Додаткова

1. Верба Г.В. Довідник з граматики англійської мови. – Київ: “Освіта”, 1993.
2. Спеціальна література з фаху.
3. Michael Swan. Practical English Usage. – Oxford University Press, 2009.
4. Michael Vince with Paul Emmerson. Intermediate Language Practice. English Grammar and Vocabulary. - Macmillan, 2003.

Список рекомендованих словників

1. Longman Active Study Dictionary. - Pearson Education Limited, 2005.
2. Longman Dictionary of Contemporary English. - Pearson Education Limited, 2001.
3. Longman Exam Dictionary. - Pearson Education Limited, 2016.
4. М.І. Балла. Англо-український словник. – Київ, “Освіта”, 1998.

Інтернет ресурси

1. <http://www.iep.utm.edu/>
2. www.ldoceonline.com
3. <http://www.lingvo.ua>
4. <http://www.macmillandictionary.com>
5. <http://www.oxfordlearnersdictionaries.com>
6. www.brainyquote.com/
7. www.quote garden.com/
8. <https://www.goodreads.com/>